

บทวิเคราะห์องค์กรและอิทธิพลขบวนการ ISIS

ขบวนการ ISIS ได้ก่อตัวและแสดงบทบาทอย่างโดดเด่นต่อสถานการณ์ความมั่นคงในภูมิภาคตะวันออกกลาง ตั้งแต่ต้นปี ๕๗ เมื่อถึงกลางปี ๕๗ นอกจากประสบความสำเร็จในการควบคุมพื้นที่บางส่วนในอิรักและซีเรียแล้ว ยังแสดงเจตนาในเวทีสากลที่เป็นการคุกคามกิจกรรมขององค์กรระหว่างประเทศอีกด้วย บ่งชี้ว่า ISIS เป็นขบวนการในลักษณะก่อการร้ายสากลโดดเด่นอีกขบวนการหนึ่ง บทความนี้ศึกษาภูมิหลังของ ISIS โดยใช้ตัวแบบการศึกษากลุ่มติดอาวุธ¹ ในหัวข้อ เป้าหมายอุดมการณ์ ยุทธศาสตร์และยุทธวิธี ผู้นำ การเงิน ยุทธูปกรณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การปฏิบัติ และคาดการณ์อิทธิพลต่อลัทธิก่อการร้ายในประเทศไทย

ปูมหลัง

ISIS (the Islamic State of Iraq and Syria, หรือ the Islamic State of Iraq and al-Sham (Greater Syria) หรือ ISIL: the Islamic State of Iraq and the Levant)² เป็นขบวนการนักรบศักดิ์สิทธิ์สังกัด al-Qaeda in Iraq (AQI) ที่พัฒนามาจากกลุ่ม JTJ ที่จัดตั้งในปี ๒๕๔๖ เพื่อต่อต้านกองทัพสหรัฐฯ ภายหลังจัดตั้ง ISI (Islamic State in Iraq) ที่หัวแข็งจนถูกขับออกจาก al-Qaeda ในเดือน ก.พ.๕๗³ กลายเป็นขบวนการเคลื่อนไหวอิสระ⁴ และใน ๒๙ มิ.ย.๕๗ ประกาศตั้งโลกมุสลิม (Caliphate) เรียกชื่อสามัญว่า Islamic State (IS) โดยขณะที่สหรัฐฯ เลือกชื่อ ISIL เป็นชื่อที่ใช้ในเอกสารราชการและการแถลงข่าวอย่างเป็นทางการ

เป้าหมายอุดมการณ์

ISIS ยึดแนวทางแข็งกร้าวของ al-Qaeda และทำสงครามศักดิ์สิทธิ์ทั่วโลก ขยายแนวความคิดจาก Muslim Brotherhood (MBH) ที่ Qubt⁵ ก่อตั้งไว้ ยึดการต่อต้านอารยะธรรมตะวันตกเป็นสรณะ⁶ มีเป้าหมาย คือ ต่อต้านให้ถอนกำลังนานาชาติจากอิรัก ลอบสังหารผู้สนับสนุนรัฐบาล กำจัดนิกายชีอะและกองกำลังนิกายชีอะ⁷ ก่อตั้งโลกมุสลิม (Caliphate) ที่ปกครองด้วยกฎหมายอิสลามเข้มงวด (Strict Islamic Law) เรียกร้องให้ชาวมุสลิมปฏิเสธประชาธิปไตยและคุณค่าอื่นๆ ของอารยะธรรมตะวันตก⁸

ยุทธศาสตร์และยุทธวิธี

ISIS มีจุดแข็งพื้นฐานในการระดมผู้เข้าร่วมหรือสนับสนุนขบวนการด้วยคำประกาศที่เน้นเงื่อนไขศาสนา วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ในปัจจุบันมีความเข้มแข็งทั้งทางการเงิน และมีพื้นที่ควบคุมเป็นฐานปฏิบัติการ⁹ มีจุดอ่อน คือ การใช้ความรุนแรง การแบ่งฝักฝ่ายทางศาสนา¹⁰ และการตีความกฎหมายศาสนาตามคัมภีร์อย่างเข้มงวดไปอ้างสิทธิ์ทางศาสนาและการเมืองเหนือชาวมุสลิมทั่วโลกอาจคุกคามผู้มีศักยภาพในการสนับสนุน¹¹ ใช้กำลังทั้งการปฏิบัติการทำนองรบและก่อวินาศกรรม ใช้กำลังติดอาวุธยึดเมืองทั้งในอิรักและซีเรีย ทำลายศาสนสถานลัทธิชีอะ วัฒนธรรมตะวันตก รวมถึงโจมตีพลเรือนที่ไม่ใช่ในกายสุหนี่

ผู้นำ

Abu Bakr al-Baghdadi เป็นผู้นำขบวนการและประกาศแต่งตั้งตัวเองเป็นผู้นำโลกมุสลิม (Caliph) มีสมาชิกชั้นแกนนำที่ยังหลงเหลืออยู่ ประกอบด้วย Abu Suleiman al-Naser, Abu Omar al-Shishani, Abu Waheeb องค์กรนำ คือ Mujahideen Shura Council (MSC) ยึดถือลัทธิ Islamic Fundamentalism¹²

การเงิน

ISIS ก่อตั้งโดยได้รับการสนับสนุนจากผู้นับถือนิกายสุหนี่ การศึกษาของ RAND ในปี ๒๕๕๗ (อ้างใน Wikipedia) ระบุว่า ISIS พึ่งการสนับสนุนทางการเงินต่างประเทศเพียง ๕% รายได้หลักมาจากการกิจกรรมผิดกฎหมายภายในอิรัก โดยผลจากการยึดเมืองโมซุลนั้นได้เงินสดจากธนาคารต่างๆ ๑๒,๕๐๐ ล้านบาท พร้อมทองแท่งจำนวนมาก¹³ คาดว่าปัจจุบันมีทุนถึง ๖๕,๐๐๐ ล้านบาท

¹ Richard H. Shultz, Douglas Farah, Itamara V. Lochard (2004); *Armed Groups: A Tier-One Security Priority*, INSS Occasional Paper 57, USAF Institute for National Security Studies, USAF Academy, Colorado ภายหลังคณะผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนจาก RAND จัดทำเป็นรายงานวิจัยของ RAND ดาวน์โหลดต้นฉบับที่เผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายได้ที่ <http://www.dtic.mil/dtic/tr/fulltext/u2/a435193.pdf>

² <https://news.siteintelgroup.com/Jihadist-News/isis-spokesman-declares-caliphate-rebrands-group-as-islamic-state.html>

³ <http://www.businessinsider.com/isis-controls-shocking-percentage-of-iraq-and-syria-2014-6>

⁴ <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-28082962>

⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Sayyid_Qutb#cite_note-Outbism.23Takfir-67

⁶ <http://www.independent.co.uk/voices/comment/iraq-crisis-what-does-the-isis-caliphate-mean-for-global-jihadism-9573951.html>

⁷ https://web.archive.org/web/20110522153638/http://www.dni.gov/press_releases/letter_in_english.pdf

⁸ <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-28082962>

⁹ <http://news.stanford.edu/news/2014/july/crenshaw-isis-threat-071014.html>

¹⁰ <http://news.stanford.edu/news/2014/july/crenshaw-isis-threat-071014.html>

¹¹ <http://news.stanford.edu/news/2014/july/crenshaw-isis-threat-071014.html>

¹² <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2007/03/17/AR2007031701373.html>

กำลังรบและยุทธโศปกรณ์

ก่อน ISIS ยึดเมืองโมซูลนั้น เชื่อว่ามีกำลังประมาณ ๓,๐๐๐ คน เมื่อ ISIS ยึดเมืองโมซูลได้พร้อมยุทธโศปกรณ์จำนวนมาก เช่น SAM แบบ Stinger¹⁴ ปืนใหญ่อัตตาจรแบบ M-198 Howitzer¹⁵ ปกน./ปตอ. แบบ DShK¹⁶ จรวด SCUD อย่างน้อย ๑ แท่นยิง¹⁷ ฮ.UH-60 Blackhawks และ บ.ลล. อีกจำนวนหนึ่ง¹⁸ จึงประมาณการใหม่ว่าจะมีกำลังพลถึง ๑๒,๐๐๐ คน การยึดวิสตุนิวเคลียร์จากห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัยโมซูล ทำให้ทูตอิรักประจำสหประชาชาติ มีจดหมายถึงเลขาธิการสหประชาชาติ แจ้งว่าวิสตุนิวเคลียร์เหล่านั้น “can be used in manufacturing weapons of mass destruction”¹⁹ แต่โฆษกองค์กรพลังงานปรมาณูสากล (IAEA) แถลงว่าวิสตุนิวเคลียร์เหล่านั้น “low grade and would not present a significant safety, security or nuclear proliferation risk”²⁰

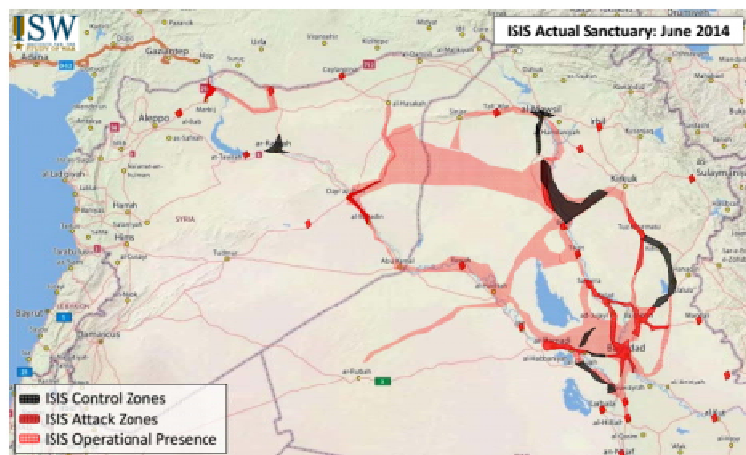
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เมื่อ ISI ใช้โอกาสจากสงครามกลางเมืองในซีเรียผนวกพื้นที่ซีเรียเป็นส่วนหนึ่งของอุดมการณ์ และขยายเป็น ISIS ซึ่งในที่สุดแม้ถูกขับออกจาก Al-Qaeda แต่มีความสำเร็จในการควบคุมพื้นที่ภาคตะวันออกของซีเรียกับภาคตะวันตกของอิรัก²¹ นอกจากนี้ การที่ ISIS ยึดเมืองโมซูลและได้ยุทธโศปกรณ์ทันสมัยจำนวนมาก จน ปธน.สหรัฐฯ (โอบามา) ออกมาแถลงการณ์ว่า “It should be clear that ISIL is not only a threat to the stability of Iraq but a threat to the entire region.”²² ซึ่งคำแถลงการณ์นี้อาจถือเป็นข้อบ่งชี้ได้ว่าสหรัฐฯ ยังไม่อาจถอนตัวออกจากความขัดแย้งในภูมิภาคนี้ได้ และความรุนแรงอย่างเป็นทางการจะเกิดขึ้นในภูมิภาคตะวันออกกลางอีกรอบหนึ่ง

การปฏิบัติ

พื้นที่ปฏิบัติการ

ครอบคลุมพื้นที่จากเมืองเลปโป (Aleppo) ในภาคเหนือของซีเรีย ถึงเมืองดิลายา (Dilaya) ในภาคตะวันออกของอิรัก ISIS ปฏิบัติการอย่างกว้างขวางทั้งในพื้นที่ชาวอิรักที่นับถือนิกายสุหนี่ และพื้นที่ของผู้นับถือนิกายชีอะฮ์ในภาคใต้ของอิรัก ISIS ก่อตัวข้ามชายแดนอิรัก-ซีเรีย รั้งความพื้นที่ ชกน.ชาวเคิร์ดในอิรัก และประชิดพื้นที่ ชกน.ชาวอาลาไวต์ (Alawis) ในซีเรีย พื้นที่ควบคุมเป็นแหล่งชุมชนในอิรักและซีเรีย จากด้านตะวันออก คือ จาลูลา (Jalula) ในอิรัก ถึงด้านตะวันตก คือ รัคคาห์ (Raqqa) ในซีเรีย ตัดผ่านพื้นที่ของชนกลุ่มน้อยและนิกายต่างๆ ควบคุมทั้งเมืองใหญ่และพื้นที่ทะเลทราย ที่สำคัญ คือ ยึดเมืองโมซูล (เมืองอันดับสอง) และไทกริส ได้ใน ๙ และ ๑๑ มิ.ย.๕๗ ตามลำดับ พร้อมทรัพย์สินและยุทธโศปกรณ์ ล่าสุดควบคุมพื้นที่เกือบ ๑ ใน ๓ ของอิรัก²³

ที่มา: Institute for the Study of War

¹³ <http://www.mcclatchydc.com/2014/06/23/231223/records-show-how-iraqi-extremists.html>

¹⁴ <http://www.foxnews.com/world/2014/06/16/us-made-stinger-missiles-have-likely-fallen-into-isis-hands-officials-say/>

¹⁵ <http://www.stripes.com/news/middle-east/iraqi-army-remains-on-defensive-as-extent-of-june-debacle-becomes-clearer-1.293417>

¹⁶ <http://www.militarytimes.com/article/20140612/NEWS08/306120062/How-did-800-ISIS-fighters-rout-2-Iraqi-divisions->

¹⁷ <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-28116846>

¹⁸ <http://www.zerohedge.com/news/2014-06-10/al-qaeda-militants-capture-us-blackhawk-helicopters-iraq>

¹⁹ <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/iraq/10958388/Iraq-jihadists-seize-nuclear-material-says-ambassador-to-UN.html>

²⁰ http://www.nytimes.com/2014/07/11/world/middleeast/iraq.html?_r=1

²¹ <http://news.stanford.edu/news/2014/july/crenshaw-isis-threat-071014.html>

²² <http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2014/06/227378.htm>

²³ <http://www.businessinsider.com/isis-attacked-samarra-shrine-today-2014-6>

ความเคลื่อนไหวที่สำคัญ

๒๕๔๗ – ๒๕๕๓ มีส่วนร่วมในเหตุการณ์รุนแรงที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตประมาณ ๑,๐๐๐ ราย/ปี²⁴ โดยในปี ๒๕๔๘ ประกาศสงครามศาสนากับผู้นับถือนิกายชีอะ

๙ มิ.ย.๕๗ ยึดเมืองโมซูล ๑๑ มิ.ย.๕๗ ยึดไทกริส และปล่อยผู้ต้องขังจำนวนมากจากเรือนจำ²⁵ ๑๖ มิ.ย.๕๗ กท.อิรักโจมตีทางอากาศต่อที่ตั้ง ISIS ใกล้กรุงแบกแดด²⁶ ๒๐ มิ.ย.๕๗ ปะทะกับกำลังรัฐบาลอิรัก²⁷ ๒๙ มิ.ย.๕๗ ประกาศสถาปนาโลกมุสลิม (Caliphate) ใหม่ และกำหนดชื่อใหม่ว่า Islamic State (IS)²⁸ ๓๐ มิ.ย.๕๗ โจมตีสถานที่แสวงบุญชื่อ Samarra ในมัสยิด al-Askari ของนิกายชีอะ มีผู้บาดเจ็บ ๙ ราย²⁹

๒ ก.ค.๕๗ ประกาศเป้าหมายยึดกรุงโรมและเรียกร้องให้ชาวมุสลิมทั่วโลกสนับสนุน³⁰ ๓ ก.ค.๕๗ ยึดแหล่งผลิตน้ำมัน al-Omar ของซีเรียจากกลุ่ม al-Nusra Front³¹ ๗ ก.ค.๕๗ โจมตีพลเรือนในเส้นทางจากเมืองไทกริสไปยังแบกแดด³² ๑๔ ก.ค.๕๗ ส่งจดหมายข่มขู่ไปยัง FIFA ให้ถอนสิทธิ์การจัด World Cup 2022 ของ Qatar ๑๗ ก.ค.๕๗ ยึดแหล่งผลิตแก๊ส ชื่อ Shaer ของซีเรีย ทหารเสียชีวิตในการต่อสู้ไม่น้อยกว่า ๙๐ นาย และอาจรวมถึง จนท.เทคนิคในแหล่งผลิตทั้งสิ้น ๒๗๐ ราย³³

ความเคลื่อนไหวในชาติอาเซียน

การพบปะกับ จนท.ขว.ทร. ได้ทราบเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวบางอย่างในมาเลเซียและอินโดนีเซียพัวพันกับ ISIS ประกอบด้วยทางการมาเลเซียพบชาวมาเลเซียมากกว่า ๓๐ คน เดินทางไปเข้าร่วมกับ ISIS โดยอ้างว่าเพื่อการปกป้องและปลดปล่อยมุสลิมสุหนี่จากการกดขี่ข่มเหง โดยพบว่าทหารอาสาและกำลังพล ทร.มข. พัวพันการวางแผนก่อการร้ายในอิรักและซีเรีย ปลายเดือน มิ.ย.๕๗ ทางการมาเลเซียค้นพบกลุ่มก่อการร้ายจัดตั้งใหม่ ๔ กลุ่ม ชื่อย่อว่า BKAW, BAJ, Dimzia และ ADI มีเป้าหมายสร้างรัฐอิสลามชื่อว่า Daulah Islamiah Nusantara ครอบคลุมพื้นที่มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ภาคใต้ของฟิลิปปินส์ และภาคใต้ของไทย และต้นเดือน ก.ค. ๕๗ จับกุมผู้ต้องสงสัย ๕ ราย ที่เชื่อว่าพัวพันกับขบวนการ ISIS โดยในจำนวนนั้นมีอาจารย์มหาวิทยาลัยมาลายา ณ กัวลาลัมเปอร์อยู่ด้วย ขณะที่ทางการอินโดนีเซีย ยืนยันว่ามีชาวอินโดนีเซียไม่น้อยกว่า ๕๖ ราย อ้างเป็นนักศึกษาหรือเจ้าหน้าที่องค์กรให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ยื่นเรื่องขอเดินทางออกนอกประเทศเดินทางไปร่วมกับ ISIS ในอิรักและซีเรีย

บทวิเคราะห์

มูลฐานสำคัญของแนวคิดเชิงการเมืองของผู้นิยมการปกครองโดยหลักศาสนา มีรากฐานของ MBH ที่ก่อตั้งขึ้นในช่วงหลัง

คำประกาศของ ISIS เน้นเงื่อนไขทางศาสนา วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ เป็นที่ทราบวานิกายสุหนี่หัวรุนแรงมีอุดมการณ์

²⁴ http://www.ucdp.uu.se/gpdata/gpcountry.php?id=77&regionSelect=10-Middle_East#

²⁵ <http://rt.com/news/165044-militants-seize-mosul-iraq/>

²⁶ <http://www.theguardian.com/world/video/2014/jun/16/iraq-releases-air-strike-footage-attacks-isis-video>

²⁷ <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-27937868>

²⁸ <http://rt.com/news/165044-militants-seize-mosul-iraq/>

²⁹ <http://www.businessinsider.com/isis-attacked-samarra-shrine-today-2014-6>

³⁰ <http://townhall.com/tipsheet/christinerousselle/2014/07/02/leader-of-islamic-state-claims-rome-will-be-conquered-next-n1858160>

³¹ <http://www.reuters.com/article/2014/07/03/us-syria-crisis-islamicstate-idUSKBN0F80SO20140703>

³² <http://timesofindia.indiatimes.com/india/ISIS-attack-kills-Bahraich-resident-in-Iraq/articleshow/37926181.cms>

³³ <http://www.reuters.com/article/2014/07/19/us-syria-crisis-attack-idUSKBN0FO05O20140719>

เมื่อมองในแง่ร้าย ถ้าซีเรียและอิรักยังไม่สามารถสถาปนาความมั่นคงทางการเมืองภายในประเทศ เพื่อกระชับอำนาจรัฐและ

การขยายตัวของ ISIS มีแนวโน้มที่จะเป็นองค์การก่อการร้ายระดับโลกแบบ al-Qaeda หรือไม่ เมื่อพิจารณาจากเจตนารมณ์

อิทธิพลต่อลัทธิก่อการร้ายในประเทศไทย

การที่แนวทางของนิกายสุหนี่ในกลุ่ม Fundamentalism ได้แสดงตัวในภูมิภาคตะวันออกกลางว่าโน้มเอียงที่จะก่อกลุ่
ขบวนการและกลุ่มที่ยอมรับการใช้ความรุนแรง โดยที่ทัศนคติและความโน้มเอียงนี้สามารถแพร่กระจายผ่านโครงข่ายสังคมของนัก
เคลื่อนไหวที่นิยมการปกครองแบบอิสลาม ดังนั้น มีความเป็นไปได้ที่อุดมการณ์ปกครองตามหลักศาสนาอิสลามจะถูกนำมาใช้
ประกอบการเคลื่อนไหวในประเทศไทย จึงควรพิจารณาพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างเป็นหลัก และพื้นที่ในด้านตะวันออกของกรุงเทพฯ
เป็นลำดับถัดมา เพราะเป็นพื้นที่ที่มีผู้นับถือศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่อยู่หนาแน่น โดยเน้นเฝ้าระวังแบบแผนและแนวทางปฏิบัติของ
ISIS ที่อาจกระตุ้นแนวคิดของกลุ่มผู้นิยมความรุนแรงให้ลอกเลียนการปฏิบัติที่ใช้ความเด็ดขาด รุนแรงเป็นยุทธวิธีหลัก ซึ่ง จนท.ไทย
ควรกำหนดเป็นเป้าหมายในการศึกษาแนวโน้มได้ต่อไป ทั้งนี้ ควรเฝ้าจับตาการจัดตั้งกลุ่ม/ขบวนการ ที่มีคำว่า Islamic อยู่ในชื่อ
ขบวนการ หรือมีองค์กรภายในชื่อ Mujahideen Shura Council หรือมีอักษรย่อ I และ M เป็นพิเศษ

ตามอุดมการณ์ของ ISIS นั้น การบรรลุเป้าหมายการอยู่ร่วมกันโดยสันติวิธี เป็นเรื่องที่ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจาก
ISIS ไม่สามารถประนีประนอมหรือยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรมได้ เพราะขัดแย้งกับพื้นฐานอุดมการณ์ ในขณะที่
ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ที่มีการสู้รบกันมาในอดีต จะเป็นข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ฝ่ายผู้นิยมแนวทางของ ISIS ใช้เป็นประโยชน์ใน
การสร้างภาพชอบธรรมให้กับการใช้ความรุนแรง

การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของ ISIS ซึ่งหากถูกลอกเลียนมาใช้จะเป็นภัยร้ายแรงต่อประเทศไทย คือ การใช้กำลังเข้าโจมตี
หรือยึดเมืองสำคัญ แม้จากการประเมินข่าวของหลายหน่วยงานเชื่อว่า ผกร. ในประเทศไทย ยังไม่มีขีดความสามารถเพียงพอ แต่ควร
สังเกตเห็นว่า ISI ทำการรบกวนอย่างต่อเนื่อง กกล.สหรัฐฯ ภายใต้ความขาดแคลน ด้วยความทรหดอดทน อย่างยาวนาน เมื่อพิจารณา
สภาพการณ์ในประเทศไทย จึงเป็นข้อควรระวังในระดับนโยบายว่า “การเมืองที่ไร้เสถียรภาพอาจค่อยๆ เปิดโอกาสให้กับ ผกร.”

ข้อผิดพลาดอย่างร้ายแรงประการหนึ่งของรัฐบาลอิรัก คือ การประเมินข้าศึกต่ำเกินไป จนเมื่อ ISI ยึดเมืองโมซูลได้แล้ว
รัฐบาลจึงตระหนักถึงอันตรายจาก ISI ที่เคยมองข้ามมาเป็นเวลาหลายเดือนตั้งแต่ ก.พ.๕๗ จึงเป็นบทเรียนที่ จทท.ไทย ต้องศึกษา

น.อ.ดร. ทิพนันท์
ผอ.กศย.ศยร.ยศ.ทร.
กรกฎาคม ๒๕๕๗

หมายเหตุ ข้อความทั้งหมดในบทวิเคราะห์นี้เป็นความเห็นส่วนบุคคลของผู้วิเคราะห์/เรียบเรียง เพื่อแบ่งปันความคิดเกี่ยวกับสถานการณ์ความมั่นคงของโลก
ภูมิภาค และของประเทศ บนพื้นฐานและในขอบเขตของความรู้ทางวิชาการ ไม่มีข้อผูกพัน หรือสะท้อนนโยบาย หรือเจตนารมณ์ของหน่วยหรือ
ของผู้บริหารแต่ประการใด